

MØTEINNKALLING

Kopi til: Ordføreren
Revisor
Rådmannen

Medlemne av
Kontrollutvalet

INNKALLING TIL MØTE I STRANDA KONTROLLUTVAL

Det blir med dette kalla inn til møte

tirsdag, 15.05.2018 kl. 16.30 i Høgda 4. etasje

SAKLISTE:

- Sak 08/18 - Godkjenning av møtebok frå møte 19.04.2018
- « 09/18 - Årsmelding 2017 – Stranda kommune
- « 10/18 - Kommunerekneskapen 2017– Stranda kommune
- « 11/18 - Særrekneskapen 2017 – Stranda Hamnevesen KF
- « 12/18 - Eigarskapskontroll av Stranda Energi AS, Stranda Eigedomsselskap AS og Byrg Kompetanse AS.
- « 13/18 - Ny handsaming av sak 05/18 – Årsrapport 2017 Skatteoppkrevjaren i Stranda kommune – utset frå førre møte.

Eventuelt

Dersom det er vanskeleg å møte, gje melding på telefon 70 17 21 58 eller 926 11735 til dagleg leiar eller e-post bjorn.tommerdal@sksiks.no.

Inge Gjærde
leiar
(sign.)

Sak 08/18 Godkjenning av møtebok frå møte 19.04.2018

KONTROLLUTVALET I STRANDA KOMMUNE

MØTEBOK

Møtedato 19.04.2018 kl. 16.05
Møtestad: formannskapssalen, kommunehuset

Møtet vart leia av: Inge Gjærde

Elles til stades: Ole Jørgen Sve, Anne Melgaard Tårn og Eva Rinde Habostad.

= **4 voterande**

Helge Kvame hadde forfall.

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte dagleg leiar Bjørn Tømmerdal.
Frå Kommunerevisjon 3 møtte revisor Svein Ove Otterlei.

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

SAK 01/18 Godkjenning av møtebok frå møte 13.11. 2017

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Møtebok frå møte 13. november 2017 blir godkjent.

SAK 02/18 Vedkomande refusjonar Svemorka

Leiar Inge Gjærde foreslo å endre sakas tittel frå «sak 02/18 vedrørande KU – sak 07/17 og 11/17 Refusjonar Svemorka» til «sak 02/18 Vedkomande Refusjonar Svemorka».
Kontrollutvalet slutta seg samrøystes til leiars forslag og dette vart endra..

Innstilling datert 12.04.2018 frå kontrollutvalsekretariatet.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalet sender saka over til kommunestyret med slik innstilling:

Kommunestyret tar saka til orientering.

På vegne av kontrollutvalet fremma leiar Inge Gjærde fylgjande alternative forslag:

Kontrollutvalet legg saka fram for kommunestyret med slik innstilling:

Kommunestyret tek rapporten frå revisjonen og saksutgreiinga frå kontrollutvalet til orientering.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet legg saka fram for kommunestyret med slik innstilling:

Kommunestyret tek rapporten frå revisjonen og saksutgreiinga frå kontrollutvalet til orientering.

SAK 03/18

Eigarskapskontroll for ÅRIM (Ålesundregionens interkommunale miljøselskap IKS) på vegne av Ålesund Kunnskapsdeling med Stranda kommune.

kommune.

Innstilling datert 12.04.2018 frå kontrollutvalsekretariatet.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

SAK 04/18

Oppdatering angående eigarskapskontroll av Stranda Energi AS, Stranda Eigeidomsselskap AS og Byrg Kompetanse AS.

Saka frå kontrollutvalsekretariatet vart lagt fram som orientering utan innstilling.

Kontrollutvalet sin samrøystes uttale:

Kontrollutvalet tek orienteringa til vitande.

SAK 05/17

Årsrapport 2017 Skatteoppkrevjaren i Stranda kommune.

Saksdokument frå kontrollutvalsekretariatet datert 12.04.2018

Innstilling datert 12.04.2018 frå kontrollutvalsekretariatet.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Leiar Inge Gjærde fremma på vegne av kontrollutvalet fylgjande utsetjingsforslag:

Saka blir utsett til neste møte i kontrollutvalet den 14.mai 2018. Kontrollutvalet ynskjer at rådmann/økonomisjef gir ei orientering om rapportens punkt 4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Saka blir utsett til neste møte i kontrollutvalet den 14.mai 2018. Kontrollutvalet ynskjer at rådmann/økonomisjef gir ei orientering om rapportens punkt 4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten.
fråtrødde

SAK 06/18

Førespurnad frå Frank Sve; «bryt Ordføraren lovverket?»

Saksdokument frå kontrollutvalsekretariatet datert 12.04.2018

Saka lagd fram for kontrollutvalet utan forslag til vedtak.

Ole Jørgen Sve bad om å få vurdert habiliteten sin og fråtredde møtet. Kontrollutvalet erklærte han inhabil på punkta 1 og 3 i spørsmålet frå Frank Sve. Kontrollutvalet meinte at Ole Jørgen Sve var habil i spørsmålet som omhandla viltmemnda.

Leiar Inge Gjærde fremja på vegner av utvalet fylgjande forslag til vedtak:

Kontrollutvalet ber sekretariatet om ei generell utgreiing om ordførarens mynde og oppgåver ut frå gjeldande rett og praksis. Dette vil m.a. omhandle ordførarens rolle som ordstyrar/møteleiar, setting av dagsorden, protokollering, møte- og talerett, mynde til å treffe vedtak, binde kommunen, og forhold til sakshandsaming og innstillingsrett.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet ber sekretariatet om ei generell utgreiing om ordførarens mynde og oppgåver ut frå gjeldande rett og praksis. Dette vil m.a. omhandle ordførarens rolle som ordstyrar/møteleiar, setting av dagsorden, protokollering, møte- og talerett, mynde til å treffe vedtak, binde kommunen, og forhold til sakshandsaming og innstillingsrett.

SAK 07/18

Nærare om viltfondet

I sak 06/18 vart også viltfondet i Stranda kommune omtala. Leiar Inge Gjærde foreslo at dette blei ført opp som eiga sak 07/18 noko kontrollutvalet samtykka i.

Vidare fremja leiar fylgjande forslag på vegner av utvalet:

Kontrollutvalet i Stranda ber Kommunerevisjon 3 sjå nærare på om bruken av viltfondet er i tråd med gjeldande lover, forskrifter og kommunestyrets forutsetningar.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet i Stranda ber Kommunerevisjon 3 sjå nærare på om bruken av viltfondet er i tråd med gjeldande lover, forskrifter og kommunestyrets forutsetningar.

Neste møte blei avtalt til torsdag 14. mai, kl. 16.30

Inge Gjærde
leiar

(sign.)

Ole Jørgen Sve
medlem

(sign.)

Anne Melgaard Tårn
medlem

(sign.)

Eva Rinde Habostad
medlem

(sign.)

Sak 09/18 - Årsmelding 2017 – Stranda kommune

Kontrollutvalet i
Stranda kommune

Dato: 08.05.2018

ÅRSMELDING 2017 – STRANDA KOMMUNE

Som pdf vedlegg følger:

- Årsmelding 2017 – Stranda kommune

Etter § 10, 3. ledd i forskrift om årsrekneskap og årsmelding, skal administrasjonssjefen innan 31. mars utarbeide årsmelding, og fremje denne for det organ kommunestyret bestemmer.

Dersom årsmeldinga ikkje blir fremja for kontrollutvalet, skal den oversendast kontrollutvalet før kontrollutvalet gir sin uttale til årsrekneskapen.

Årsmeldinga skal ligge føre til behandling i kommunestyret samstundes med at årsrekneskapen blir behandla.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Kontrollutvalet tek årsmelding 2017 for Stranda kommune til orientering.

Bjørn Tømmerdal
dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat
Kommunerekneskapen 2017– Stranda kommune

Sak 10/18 - Kommunerekneskapen 2017– Stranda kommune

Kontrollutvalet i
Stranda kommune

Dato: 08.05.2018

KOMMUNEREKNEKAPEN 2017 – STRANDA KOMMUNE

Som pdf vedlegg følger:

1. Revisjonsmelding til kommunerekneskapen 2017 - Stranda kommune
2. Stranda kommune - kommunerekneskapen 2017

Av Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 7, framgår det at kontrollutvalet skal gje (desisjons-) uttale om årsrekneskapen til kommunestyret før årsrekneskapen blir vedtatt. Kopi av kontrollutvalet sin uttale skal vere formannskapet i hende før formannskapet gjev si innstilling om årsrekneskapen til kommunestyret.

Kontrollutvalet skal kontrollere at årsrekneskapen er ført i samsvar med lover og reglar og om kommunestyret sine målesetjingar er oppfylt. Kontrollutvalet kan følgjeleg føreslå endringar i årsrekneskapen, dersom det er skjedd føringar i strid med gjeldande regelverk. Grunnlaget for behandlinga har vore den avlagte årsrekneskapen, revisjonsmeldinga og administrasjonssjefen si årsmelding. I tillegg har ansvarleg revisor supplert kontrollutvalet med relevant informasjon.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slik

uttale :

1. Stranda kommune sin rekneskap for 2017 blir godkjent.
2. Kontrollutvalet rår kommunestyret til å sjå nærare på rutinane for innkjøp, regelverk innafør sjølkost på vatn og avløp og regelverk for gjelds- og finansforvaltning.

Bjørn Tømmerdal
dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat

Mottakarar:
Stranda kontrollutval
Rådmannen i Stranda kommune

Vår saksbehandler:

Vår dato:
27.04.2018
Deres dato:

Vår referanse:
Deres referanse:

Rekneskapsrevisjon 2017 – Stranda kommune

Komrev3 IKS har revidert rekneskapsen for rekneskapsåret 2017 for Stranda kommune. Vår oppgåve er i første rekkje å gje ein uttale om årsrekneskapsen, opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapsen, gje ein uttale om disponeringar i høve til budsjettvedtak og at budsjettbeløpa i rekneskapsen er i tråd med regulert budsjett.

I samband med framlegging av revisjonsstrategi vart det valt ut enkelte tema som vi ville sjå litt nærare på ved rekneskapsrevisjonen for 2017. I dette brevet vil vi gje nokre kommentarar til arbeidet som er gjort.

Ingen av forholda som blir omtala under har konsekvensar i høve til vår pliktige rapportering til kontrollutvalet, jf § 4 i forskrift om revisjon av kommunar mv.

Utvalde tema rekneskapsrevisjon – Stranda kommune

Etterleving av regelverk for offentlege innkjøp

Det vart plukka ut 16 forskjellige leverandørar som hadde omsetning over nasjonal terskelverdi, det vil seie om lag 1,1 millionar kroner i løpet av fire år. Av dei 16 utplukka leverandørane var det to avtalar som ikkje er handsama etter regelverket.

Den eine avtalen var gjenstand for konkurranse men det var brukt prosedyre for innkjøp under nasjonal terskelverdi. Avtalen er frå 2014. Avtalen er løpande og vil bli terminert når prosjektet er ferdig.

Kommunerevisjonen vil i løpet av første halvår 2018 undersøke om kommunen følger nytt finansreglement, og rapportere til kontrollutvalet om dette ikkje er tilfelle.

Det er framleis ikkje utarbeidd rutinar som mellom anna skal sørge for at finans- og gjeldsforvaltinga blir utøvd i tråd med finansreglementet. Vi forstår det slik at rådmannen vil utarbeide slike rutinar i nær framtid.

Oppfølging av periodisering, mellom anna variabel løn desember

Stranda kommune har hatt ein praksis med at variable lønsutgifter i desember vert bokført som utgift i januar året etter. Dette er ikkje i tråd med anordningsprinsippet som er eit vesentleg prinsipp i den kommunale rekneskapen.

Kommunerevisjonen har i møte med rådmannen hausten 2017 tatt opp problemstillinga med periodisering av variabel løn. Rådmannen har ikkje innretta bokføringa slik at den variable løna for desember er bokført i 2017. Revisjonen føreset at dette blir handtert korrekt i 2018.

Budsjettendringar ved vesentlege endringar i føresetnadane i budsjettet jf. krav i kommunelova

Når ei eining får endra føresetnader og det ligg an til at området får vesentlege avvik i høve til det som er vedteke ramme i skjema 1B, er det krav om å melde dette til kommunestyret, og kommunestyret skal då gjennomføre naudsynte endringar i budsjettet. Føresetnaden er da at tiltak som rådmannen kan sette i verk ikkje vil redusere avviket slik at det ikkje blir stort.

Det er gjennomført budsjettendringar i løpet av 2017, men ved utgangen av året var det eit avvik på kr 5,9 millionar på ansvar 1010, 1011 Politisk leing/rådmannskontoret som skuldast endring i prognosen for premieavvik. Dette var eit kjent avvik, og rådmannen fekk i KS-sak 069/17 fullmakt til å justere budsjettet for 2017, for kvar einskild eining, tilsvarande skilnaden mellom budsjetterte pensjonsutgifter for året og faktiske pensjonsutgifter for året. Budsjettregulering er ikkje gjennomført.

Med helsing

Anne Nygård
oppdragsansvarleg revisor

Ann Kristin Melseth
revisor

Kopi: Kontrollutvalet
Formannskapet
Rådmannen

Til kommunestyret i Stranda

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Uttale om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Stranda kommune som viser kr 261 734 383 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 16 107 945. Årsrekneskapen er sett saman av balanse per 31. desember 2017, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og noter til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2017, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det er krav om i lov og forskrift, og har overhalde dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår meining er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Anna informasjon

Rådmannen er ansvarleg for anna informasjon. Anna informasjon består av rådmannens årsmelding, men ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekker ikkje slik anna informasjon, og vi attesterer ikkje denne informasjonen.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Ålesund, 15. april 2018

Anne Nygård

Anne Nygård
oppdragsansvarleg revisor

Sak 11/18 - Særrekneskapen 2017 – Stranda Hamnevesen KF

Kontrollutvalet i
Stranda kommune

Dato: 08.05.2018

REKNESKAP 2017 – STRANDA HAMNEVESEN KF

Som pdf vedlegg følgjer:

3. Revisjonsmelding til rekneskap 2017 - Stranda Hamnevesen KF
4. Rekneskap 2017 – Stranda hamnevesen KF

Av Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 7, framgår det at kontrollutvalet skal gje (desisjons-) uttale om årsrekneskapen til kommunestyret før årsrekneskapen blir vedtatt. Kopi av kontrollutvalet sin uttale skal vere formannskapet i hende før formannskapet gjev si innstilling om årsrekneskapen til kommunestyret.

Kontrollutvalet skal kontrollere at årsrekneskapen er ført i samsvar med lover og reglar og om kommunestyret sine målesetjingar er oppfylt. Kontrollutvalet kan følgeleg føreslå endringar i årsrekneskapen, dersom det er skjedd føringar i strid med gjeldande regelverk. Grunnlaget for behandlinga har vore den avlagte årsrekneskapen, revisjonsmeldinga og styret si årsmelding. I tillegg har ansvarleg revisor supplert kontrollutvalet med relevant informasjon.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slik

uttale:

Stranda Hamnevesen KF sin rekneskap for 2017 blir godkjent.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunmøre kontrollutvalsekretariat

Kopi: Kontrollutvalet
Formannskapet
Rådmannen
Styret

Til kommunestyret i Stranda

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR – SÆRREKNESKAPEN 2017 – STRANDA HAMNEVESEN

Uttale om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert særrekskapen for Stranda hamnevesen KF som viser et netto driftsresultat på kr 5 435 164,- og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 9 274 704,-. Særrekskapen er sett saman av balanse per 31. desember 2017, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og noter til særrekskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er den særrekskapen som følgjer med, gjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til føretaket per 31. desember 2017, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av særrekskapen*. Vi er uavhengige av føretaket slik det er krav om i lov og forskrift, og har overhalde dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår meining er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Anna informasjon

Anna informasjon består av informasjon i føretaket sin årsrapport, men inkluderer ikkje særrekskapen og revisjonsmeldinga. Leiinga er ansvarleg for anna informasjon.

Vår uttale om revisjonen av særrekneskapen dekker ikkje slik anna informasjon, og vi attesterer ikkje denne informasjonen.

I samband med revisjonen av særrekneskapen er det oppgåva vår å lese den anna informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom den og særrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om den tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for særrekneskapen

Styret og dagleg leiar er ansvarleg for å utarbeide særrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, derunder for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for slik intern kontroll den finn nødvendig for å kunne utarbeide ein særrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av særrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå forsvarleg sikkerheit for at særrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Forsvarleg sikkerheit er ein høg grad av sikkerheit, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom den, åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på særrekneskapen.

For vidare framstilling av revisor sine oppgåver blir det vist til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttale om andre lovmessige krav

Konklusjon om særbudsjett

Basert på revisjonen vår av særrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for særrekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i særrekneskapen stemmer med regulert særbudsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av særrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om særrekneskapen er konsistente med særrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av særrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleig registrering og dokumentasjon av føretaket sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Ålesund, 4. mai 2018

Knut G. Alnes

oppdragsansvarleg revisor

Sak 12/18 - Eigarskapskontroll av Stranda Energi AS, Stranda Egedomsselskap AS og Byrg Kompetanse AS.

Kontrollutvalet i Stranda

Dato: 09.05.2018

SELSKAPSKONTROLL: - **BYRG KOMPETANSE AS**
- **STRANDA EIGEDOMSSELSKAP AS**
- **STRANDA ENERGI AS**

Som vedlegg følger:

- Rapport av 04.05.2018 med vedlegg vedkomande gjennomført selskapskontroll for Byrg Kompetanse AS, Stranda Egedomsselskap AS og Stranda Energi AS

I rapporten er det gjort greie for Stranda kommunestyre sitt vedtak av 27.04.2016 og lovheimel for kontrollen.

Kontrollutvalet finn det mest tenleg at kommunens plan for selskapskontroll i kommunestyreperioden, vedtatt i kommunestyret sitt møte den 27.04.2016, vert behandla samla for alle tre selskapa.

Utgangspunktet for kontrollen er at kommunale selskap utfører ein stor del av kommunal tenesteproduksjon. Kommunen leverer tenester gjennom sitt eigarskap og dette krev ei **balansert** eigarstyring.

På den eine sida skal selskapa driftast med tanke på å utnytte fordelar som ligg i at delar av forretningsdrifta er kommersiell. På den andre sida skal demokratisk styring og etterleving av gjeldande prinsipp i kommunal forvaltning ivaretakast.

Spørsmålet ein gjerne stiller seg i denne vurderinga er om eigarstyring av kommunale selskap inneber for mykje fridom eller for sterk styring av selskapa.

Utfordringa for kommunen er å utøve god demokratisk eigar- og selskapsstyring, og samtidig oppnå fordelane som ligg i organiseringa i selskap. Dei folkevalde bør ikkje utøve ei for sterk styring, men heller ikkje setje seg sjølv på sidelina.

Rapporten som no ligg føre gir etter utvalet si oppfatning ei god oppsummering av dei utpeika selskapa sine aktivitetsområde og utfordringar. I dette materialet finn ein og samanhengen mellom desse selskapa og den praktiske tilknytninga til kommunen.

Stranda kommune bør nytte dette særlege høvet til å setje selskapsstyring gjennom eigarskap på sakskartet. Det er såleis å vone at materialet kan kome administrasjonen og dei politisk folkevalde til nytte i utforminga av ein tenleg eigarstrategi for desse selskapa. Ei ekstra utfordring vil ligge føre der rammevilkåra for selskapa er i sterk endring, slik som t.d. for Stranda Energi AS. I Stranda Egedomsselskap AS må ein og ta omsyn til Sykkylven kommune sine eigarinteresser i det same selskapet.

På same måten er det intensjonen at gjennomgangen skal utløyse debatt, vurderingar og konklusjonar som selskapa sjølv på både kortare og lengre sikt kan dra nytte av. Opplysningar frå verksemda i Byrg Komptanse AS kan t.d. tyde på at innkjøpsregelverket ikkje er etterlevd. Kontrollutvalet føreset at slike tilhøve straks vert teke tak i av selskapet si leiing. I det same selskapet er det ønskje om noko tydelegare styringssignal.

Selskapskontrollen konkluderer med anbefalingar. Desse er formulert som oppmoding til eigaren om å vurdere til tiltak og Kontrollutvalet i Stranda finn å ville slutte seg til desse. Mest sentralt synes det å vere at kommunen til eikvar tid utarbeider tydelege styringssignal frå eigaren.

Kontrollutvalet syner i den samanhengen til kommunen sitt framlegg til revidert **eigarskapsmelding** som femner om også desse selskapa. Aktiv og balansert eigarstyring krev at kommunen går igjennom dei rapportane som no ligg føre med tanke på vurdering og planlegging av føreslåtte tiltak og etablering av **tenlege rutinar** for å sikre god politisk styring med eigarinteressene.

Konklusjonen er at kommunen nyttar både formelle, tilrådde og uformelle styringsverktøy for å styre dei aktuelle selskapa. Selskapa følgjer på si side jamt over eigaren sine styringssignal. Kor godt kommunen balanserer fristillinga av selskapa med god demokratisk styring har samanheng med både kompleksiteten i det enkelte selskapet si drift og at det vert levert konkurranseutsette tenester.

På bakgrunn av ovanstående og det som no ligg føre legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slik tilråding til

v e d t a k :

Kontrollutvalet sender saka over til kommunestyret med slik

innstilling:

Stranda kommunestyre viser til rapport for utført selskapskontroll for Byrg Kompetanse AS, Stranda Eigedomsselskap AS og Stranda Energi AS og bed om at kommunen sine valde eigarrepresentantar i selskapa, samt politisk og administrativ leiing i kommunen, følgjer opp dei synspunkta som er komne fram.

Bjørn Tømmerdal
dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat

rappo

rt fra eierskapskontroll

- jfr. kommuneloven § 77 nr. 5

Til: Kontrollutvalget i Stranda kommune

Att.: Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat
v/ Daglig leder Bjørn Tømmerdal

Fra: Adv. Kjetil Kvammen MNA, sekretariatets juridiske rådgiver

Dato: 04.05.2018

Tema: Saksnr. _/18: Eierskapskontroll i tre kommunalt heleide bedrifter

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Lovhjemmel og overordnet bakgrunn for kontrollen.....	3
3. Kommunestyrets plan for selskapskontroll.....	4
4. Problemstillinger og fokusområder.....	5
5. Stranda kommunes eierskapsmelding fra 2014	6
5.1. Generell informasjon fra eierskapsmeldingen fra 2014	6
6. Byrg Kompetanse AS	7
6.1. Eierforhold og vedtektsfestet formål	7
6.2. Kort om selskapet som arbeidsmarkedsbedrift - noen av NAV sine vilkår	7

6.3.	Tjenester som leveres av Byrg Kompetanse AS	8
6.4.	Lokalisering, produksjon og nøkkeltall fra regnskap	9
6.5.	Forholdet til lov om offentlige anskaffelser	9
6.6.	Kompetansebehov i virksomheten, slik bedriftsledelsen ser det.....	10
6.7.	Styrets strategiplan 2017 - 2020	11
6.8.	Stranda kommunes eierstyring og oppfølging av arbeidsmarkedsbedriften Byrg Kompetanse AS.....	11
6.9.	Kommunikasjon med eier.....	11
7.	Stranda Eigedomsselskap AS	12
7.1.	Eierskapsmeldingen fra 2014	12
7.2.	Selskapsforhold	13
7.2.	Ledelse.....	13
7.3.	Eierforhold til selskaper.....	14
7.4.	Driftsforhold	14
7.5.	Økonomiske forhold.....	15
7.6.	Øvrige spørsmål vedrørende strategi.....	16
7.7.	Informasjonsutveksling vedrørende selskapets drift, strategiske spørsmål mv. som grunnlag for styringssignaler fra eieren	17
8.	Stranda Energi AS.....	17
8.1.	Rammevilkår.....	17
8.2.	Opplysninger om organisering	18
8.3.	Forhold relatert til selskapets drift.....	20
8.4.	Strategiarbeid	21
8.5.	Økonomi, regnskap, fremtidsutsikter	21
8.6.	Styringssignaler fra eieren	22
8.7.	Kontakten med eierens representanter.....	23
9.	Sammenfatning – til oppfølging	24
9.1.	Generelt	24
9.2.	Byrg Kompetanse AS	25
9.3.	Stranda Eigedomsselskap AS	26
9.4.	Stranda Energi AS	26
10.	Rådmannens kommentarer	26

1. Innledning

Undertegnede har etter oppdrag fra Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS gjennomført selskapskontroll som gjelder tre kommunalt eide bedrifter som i det alt vesentlige er heleide av Stranda kommune. Dette gjelder virksomhetene

- Byrg Kompetanse AS
- Stranda Eigedomsselskap AS
- Stranda Energi AS

Oppdraget er begrenset til å foreta en såkalt **eierskapskontroll**. Et slikt tilsyn skal omfatte forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskapene, herunder kontroll av om disse eierinteressene blir ivaretatt i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Følgende hovedfokus ligger til grunn (jfr KS Anbefaling om eierskap):

- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Gjennomgangen som nå foretas er således ikke en utvidet selskapskontroll (forvaltningsrevisjon) som for øvrig er frivillig, jfr. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner, kap. 3. En slik undersøkelse (forvaltningsrevisjon) innebærer systematiske undersøkelser av analyser av hvordan selskapet rent faktisk utøver sine oppgaver, som f.eks. tjensteproduksjon, myndighetsutøvelse og økonomisk forvaltning. En ser da gjerne etter muligheter for forbedringer, og har fokus på mulige svakheter og mangler.

Eierskapskontroll kan imidlertid gi grunnlag for en senere utvidet frivillig selskapskontroll (forvaltningsrevisjon) i tilfelle det avdekkes forhold som indikerer behov for en mer grundig gjennomgang av noen av selskapene eller visse sider ved disse. Advokatforetaket fant ingen slike forhold i det materiellet som ble presentert for oss.

Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen. Den bygger på informasjon som i løpet av arbeidet med rapporten er innhentet gjennom

- konferanser med representanter for styre og daglig ledelse i selskapene
- konferanse med kommunens politiske og administrative ledelse
- innhentet dokumentasjon og annen informasjon fra selskapene
- diverse offentlig tilgjengelig informasjon

2. Lovhjemmel og overordnet bakgrunn for kontrollen

Selskapskontroll er en oppgave som er pålagt gjennom kommuneloven. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper mm.

Den gjennomførte eierskapskontrollen er utført i overensstemmelse med reglene i kommunelovens §§ 77 nr. 5, jfr. 80, jfr. kontrollutvalgsforskriften

(forskrift 15. juni 2004 nr. 905) kap. 6, gitt i medhold av kommuneloven § 77 nr. 11. Bestemmelsene gir kontrollutvalget og sekretariatet full innsynsrett i alle de tre aktuelle selskapene.

På landsbasis eksisterer i dag et stort antall kommunale selskaper. Dette har satt fokus på kommunenes rolle som samfunnsansvarlige eiere.

Kommunene forvalter store verdier gjennom sine selskaper, noe som krever klare strategier og retningslinjer som igjen tydeliggjør behovet for en klar rolledeling mellom eier(ne) og det enkelte selskap.

Det er i dag ofte fokus på eierskapsstrategier og utarbeiding av eierskapsmeldinger i kommunene. Men spørsmålet er om informasjonen blir brukt slik den er tiltenkt.

Ved siden av eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting er virksomhet innen kraft- og vannforsyning et vanlig område å tillegge kommunale selskaper i vårt fylke (Kilde: Telemarksforsking).

3. Kommunestyrets plan for selskapskontroll

I en rapport fra KS om kommunalt eierskap, går det frem at det har vært en jevn økning i antall selskaper i kommune-Norge. I relativt stor grad benytter kommuner seg av adgangen til å skille ut virksomhetsområder og lar disse bli drevet i regi av selvstendige rettssubjekter og foretak. Dette medfører at den **politiske styringen** endrer karakter. Den tradisjonelle forvaltningsstyringen erstattes av eierstyring.

I rapporten fra KS uttales det videre at et aktivt eierskap er grunnleggende for en best mulig **lokalpolitisk forvaltning** av samlede verdier og at slik aktivitet har direkte konsekvenser for selskapene, deres disponeringer og deres markedsposisjon. Samtidig vil et aktivt eierskap gi viktige **signaleffekter** overfor omverdenen og styrke kommunens omdømme.

Kommunestyret i Stranda behandlet den 27.04.2016 kontrollutvalgets plan for eierskapskontroll og **vedtaket** som ble gjort i sak nr. 036/16 lyder slik:

1. *Det blir gjort ein kontroll av om kommunen følgjer opp selskapa sin økonomi og andre forhold som har betydning for kommunen sine interesser i selskapa.*
2. *Det blir utført kontroll med kommunen si oppfølging av vedtak knytt til siste selskapskontrollrapport, som gjeld 3 heileigde kommunale selskap, Stranda Energi AS, Stranda Eigedomsselskap AS og Byrg kompetanse AS når det gjeld:*
 - *Fører kommunen kontroll med sine eigarinteresser i selskapa ?*
 - *Blir kommunens eigarinteresser i selskapa utøvd i samsvar med kommunestyret sine vedtak og forutsetningar ?*
 - *Blir kommunens eigarinteresser i selskapa utøvd i samsvar med selskapa sine vedtekter ?*
3. *Kontrollutvalet får fullmakt til å lage eit nærare definert mandat for selskapskontrollen*

4. Problemstillinger og fokusområder

Kontrollen er i nærværende prosjekt dels rettet mot kommunen, dels mot selskapet og da særlig faktaopplysninger om organisering og drift innen det enkelte selskap som omfattes av kontrollen.

Problemstillingen er å se på hvilke ordninger Stranda kommune har for eierstyring / eierskapskontroll og hvordan kommunen følger opp sine eierinteresser i disse tre selskapene.

Noen av spørsmålene som gjerne stilles til **kommunen som forvalter** av offentlige interesser er følgende:

- hva er målsettingen med kommunens eierskap, er det etablert konkrete mål ?
- hva er kommunens strategi for å nå målsettingen med det å eie selskapet ?
Tar strategien f.eks. tilstrekkelig hensyn til forventet fremtidig utvikling ?
- hvordan settes strategien ut i livet, dvs. hvor klar eller tydelig er handlingsplanen eller andre gitte føringer for eierskapet ?
- fører Stranda kommune kontroll med om målsettingen nås ?
- hvordan behandles avvik fra måloppnåelsen når/dersom resultatene ikke er som forutsatt ?

I forhold til **selskapene** kan det stilles følgende spørsmål:

- tilfører selskapet gjennom dialog med eier den nødvendige informasjon til kommunen
- mottar, besvarer og etterlever selskapet styringssignalene som kommer fra eieren ?
- har selskapets styre den kompetanse som er nødvendig ?

Alle virksomhetene bør ha utarbeidet **etiske retningslinjer**, gjerne med referanse til kommunens eget regelverk.

Samtidig bør selskapene med et slikt eierskap følge kommunens føringer for **samfunnsansvar**. Det er naturlig at selskapene rapporterer i årsrapportene om selskapenes ivaretagelse av sitt samfunnsansvar.

Innenfor **HMS-arbeidet**, hvor Arbeidstilsynet er tilsynsmyndighet, er virksomhetene er pålagt systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid som et sentralt virkemiddel, jfr. arbeidsmiljøloven § 3-1: (1) *For å sikre at hensynet til arbeidstakers helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.*

Etter **offentleglova** har enhver i utgangspunktet innsynsrett i «saksdokument, journalar og liknande register» i offentlig eide / styrte selskaper.

Når selskapet sin virksomhet sett under ett hovedsakelig driver næringsvirksomhet i direkte konkurranse med private, og virksomheten også drives på samme vilkår som private konkurrenter, vil imidlertid *hele* virksomheten falle utenfor loven, jfr. offentliglova § 2. Mye taler for at dette er tilfellet for alle de tre aktuelle selskapene, men denne vurderingen kan ikke anses for å være endelig.

Selskapene har oppgitt at de ikke var kjent med at det hadde vært begått straffbare handlinger, det var ikke avdekket misligheter eller andre **irregulære forhold** i selskapet.

Selskapene har også bekreftet at det ikke har oppstått situasjoner i forholdet til mulig **nærstående** parter og inhabilitet i styret. Et styremedlem kan ikke delta i behandlingen av saker eller spørsmål som er av særlig betydning for en selv eller nærstående, slik at vedkommende kan forventes å ha fremstående personlig eller økonomisk særinteresser.

Selskapene har opplyst at styret innhenter **juridisk kompetanse** i tilfeller når dette er aktuelt.

For alle selskapene gjelder **aksjeloven**. Selskapenes vedtekter er i tråd med aksjelovens krav. Generalforsamlingene er blitt innkalt og gjennomført i tråd med denne lovens bestemmelser på de undersøkte områdene.

Med EUs nye personvernregler - General Data Protection Regulation (**GDPR**) - skjerpes styrets plikter, og dermed muligheten for å komme i ansvar. Ledelsen og styret i virksomhetene har etter aksjeloven ansvar for forsvarlig drift også på dette området.

5. Stranda kommunes eierskapsmelding fra 2014

Kommunen vedtok den 19.06.2014 eierskapsmelding. Dette har til nå vært det tydeligste og mest direkte styringssignal på generelt nivå. Overfor det enkelte selskap inneholder meldingen imidlertid mindre av spesielt tilpassede strategier for eierstyring. Meldingen begrenser seg i det alt vesentlige til faktiske nøkkelopplysninger om det enkelte selskap.

5.1. Generell informasjon fra eierskapsmeldingen fra 2014

Det heter at den «skal gi overordna styringssignal frå Stranda kommune som eigar». Adressat for signalene er det enkelte selskapsstyre.

Stikkord som nevnes: Langsiktig, målrettet, forutsigbar Eierpolitikk

I **del I** er disse begrepene nærmere presisert.

Det fremgår bl.a. at eierskapsmeldinga skal bidra til et aktivt eierskap uten at det «utøvande eigarorgan» driv politikk som f.eks. i kommunestyret.

Det oppregnes ti prinsipp for god eierstyring. Av disse kan nevnes:

- nødvendigheten av samspillet mellom selskapets ledelse og eieren
- at eieren skal gi «tydelege signal på kva som vert forventa av verksemda»
- styret skal kontrollere, evaluere og sammen med daglig leder være «ansvarleg for løpande informasjonsflyt til eigar...»

Meldingens **del II** drøfter valg av selskapsform.

Eierstrategien er i **del III** definert slik:

Eieren skal trekke opp «ei ytre ramme» for selskapsstyret og daglig leder skal legge opp bedriftens strategi og forretningsstyring etter.

En eierstrategi må være konkret, heter det, og formuleres gjennom:

- formålsparagrafen som ytre ramme
- vedtak i generalforsamling med instruksjer, krav og forventninger
- løpende kommunikasjon mellom eier og styre
- eierstrategien må evalueres med jevne mellomrom

Undersøkelsen gir ikke noe enhetlig svar på hvor stor del av denne vedtatte eierstyringen som er kommet til selskapenes kunnskap.

Det er ikke opplyst at eierskapsmeldingen er blitt behandlet eller særskilt informert om i selskapenes styre.

6. Byrg Kompetanse AS

6.1. Eierforhold og vedtektsfestet formål

Aksjefordeling:	Stranda kommune	Ca. 99 %
	Sykkylven kommune	Ca. 1 %

Vedtektenes § 2 lyder: *Formålet til selskapet er å drive produksjon, handel og anna tenesteytande arbeid ved bruk av arbeidskraft rekruttert blant fysisk og psykisk funksjonshemma, og andre som vanskelig kan utføre arbeid på den ordinære arbeidsmarknaden.*

6.2. Kort om selskapet som arbeidsmarkedsbedrift - noen av NAV sine vilkår

Hovedformålet med arbeidsmarkedsbedrifter er å sikre meningsfull sysselsetting til personer med nedsatt arbeidsevne og som av ulike årsaker ikke har fått innpass i eller har falt utenfor det ordinære arbeidslivet. Arbeidsmarkedsbedriftene skal gi tiltaksdeltakere tilrettelagt arbeidstrening og opplæring for å bedre mulighetene for arbeid. Bedriftene har også muligheter for varig tilrettelagt arbeid (VTA) for deltakere som har liten mulighet for å få arbeid i det ordinære arbeidslivet.

Arbeidsmarkedsbedriftene gjennomfører **tiltak** etter oppdrag fra NAV. Oppdragsgiveren stiller krav til bedriftene, blant annet at de skal organiseres som aksjeselskap, videre at attføring skal være primær virksomhet, at det ikke skal utbetales utbytte, at selskapene ikke kan eie annen forretningsvirksomhet, og at minst 50 prosent av plassene skal være innenfor kvalifisering og tilrettelagt arbeid.

NAV har videre krav om at arbeidsmarkedsbedriftene har et **sertifisert kvalitetssystem**. Bransjeorganisasjonen Attføringsbedriftene har tilbudt sine medlemsbedrifter å ta i bruk kvalitetssystemet EQUASS for å oppfylle kvalitetskravet fra NAV. EQUASS Assurance er et europeisk system for kvalitetssikring av velferdstjenester med ekstern revisjon og sertifisering. Det gir tjenesteleverandører i velferdssektoren anledning til å sikre kvaliteten av tjenestene overfor brukere og andre samarbeidspartnere.

6.3. Tjenester som leveres av Byrg Kompetanse AS

Byrg Kompetanse tilbyr følgende:

- **Varig tilrettelagt arbeid (VTA)**, som tilbys personer med behov for tilrettelegging av arbeidsoppgaver og videre oppfølging. VTA tilbys personer som har eller forventes å få uførepensjon. Varig tilrettelagt arbeid kan også være enkeltplasser i ordinære virksomheter. Offentlige driftstilskudd VTA utgjør en vesentlig del av selskapets inntjenings- / inntektsgrunnlag, for 2016 utgjorde dette ca. 5,3 mill. kr.
- **Arbeidspraksis i skjermet virksomhet (APS)** var et tidsbegrenset arbeidsmarkedstiltak. Det gjaldt tilbud til personer med nedsatt arbeidsevne med særlig usikre forutsetninger for å komme i arbeid. I 2016 mottok selskapet i underkant av 1,5 mill. kr. i tilskott til APS. Tiltaket er senere opphørt.
- **Arbeidsforbedrende trening (AFT)**
Dette er et tiltak for de som har behov for arbeid i et skjermet og tilrettelagt arbeidsmiljø i en oppstartsfase før vedkommende går over i arbeidstrening hos bedrifter i det ordinære arbeidsliv.
Tiltakene innen AFT er basert på avtale med NAV Fylke med mulighet for forlengelser i 6 mnd. intervaller, jfr. nedenfor. Dagens 10 heldagsplasser gir pr. dato ca. kr. 1 970 000.- i årlige inntekter og utgjør dermed en vesentlig del av selskapets inntektsgrunnlag.
Varigheten beskriver selskapet selv slik:
«Selskapet er i utgangspunktet tildelt 5 faste AFT plasser hvor de 5 øvrige er midlertidig tildelt. Alle plassene har en 6 mnd. tidsbegrensning hvorav de 5 faste automatisk videreføres og de fem øvrige vurderes fortløpende».

Byrg Kompetanse AS ble opprettet i 1992 som en bedrift i skjermet sektor under ASVL (Vekstbedriftene) med leveranser av tiltakstjenester innenfor VTA.

De tre siste år har selskapet hatt fokus på utvikling av tjenester som følge av endringer innen NAV med konkurranseutsetting av tiltak. For å opprettholde drift og kompetanse, har selskapet forsøkt å utvide områdene for inntjening, f.eks. til å utføre arbeid med konsulent- og prosjektutvikling. Dette kan være tjenester som karriererettledning, pårørende-skolen, reparasjonskafé for å stimulere til reduksjon av ensomhet, prosjekt Lionshuset, konsulenttjenester for NAV lokalt innen økonomi, osv.

Virksomheten er i stor utstrekning leverandør innenfor såkalt Skjermet sektor. Det betyr at kun attføringsbedrifter / Vekst kan gi tilbud.

Etableringen skjedde utfra datidens situasjon for VTA (varig tilrettelagt arbeid), som en Vekst-bedrift. I dag yter bedriften tjenester innen Vekst (arbeid innen ASVL), men yter i dag også tjenester innenfor NO-service (atføring).

NAV er største oppdragsgiver og står for 70 – 80 % av bedriftens samlede oppdragsmengde. NAV har undergått endringer siden 2015. I langt større grad enn tidligere er virksomheten som skal sikre inntjening i Byrg Kompetanse AS blitt konkurranseutsatt.

Av områder som vil gi selskapet oppdrag har 13 av 15 tiltak vært lagt ut på offentlig anbud. Når det gjaldt 2 av tiltakene nådde Byrg Kompetanse AS ikke opp i konkurransen med andre slik at disse dermed ble tapt.

Gjennom prosjektet, "Inn på tunet – Nordvest SA" ønsker Byrg Kompetanse AS å stille med kompetanse, veiledning og tilrettelegging for bønder som kan engasjere seg i "Grøn omsorg". Slike tjenester etterspørres gjerne av kommuner, fylkeskommune, NAV og andre oppdragsgivere.

6.4. Lokalisering, produksjon og nøkkeltall fra regnskap

Utenom tiltakstjenestene har Byrg Kompetanse AS også en produksjonslinje. Selskapet er underleverandør innenfor f.eks. stoff og søm til møbelprodusenter. Leveringen av tiltakstjenester står i nær sammenheng med denne produksjonen.

Selskapets holder til i egne lokaler i Kyrkjegata 23 i Stranda. Selskapet har grunnbokshjemmel følgende eiendommer:

- gnr. 53 bnr. 19, eierseksjon nr. 1 i Stranda med påstående industribygg
- gnr. 53 bnr. 422 i Stranda, festerett
- gnr. 17 bnr. 408, industrieiendom på Vikøyra i Sykkylven

I Valldal i Norddal holder selskapet til i leide lokaler.

Byrg Kompetanse AS produserer møbelkomponenter i tre på bestilling fra kunder.

Antall yrkeshemmede:	VTA:	34 personer fordelt på 27 heldagsplasser . I h.t. kontrakt videreføres disse for 6 måneder ad gangen.
	AFT:	10 heldagsplasser . I h.t. kontrakt tildeles plassene i 6 måneders-perioder som fornyes for nye 6 måneder. 5 av plassene må betegnes som spesielt utsatt i den forstand at en står i fare for at kontraktene ikke blir fornyet for disse 5.

Sykefraværet er lavt, 1,2 % til nå i 2018 mot 1,4 % i 2017.

1.000 kr			Egenkapital i h.t.
Driftsår	Driftsinnt.	Resultat	balanse pr. 31.12.
2015	14.487	378	7.712
2016	12.901	17	7.730
2017 (foreløpig tall)	13.443		

Selskapet er ikke skattepliktig, bortsett fra skatt på utleieinntekter når disse overstiger kr. 70.000 / på årsbasis.

Selskapet har revisor som de tre seneste år har levert ren beretning.

6.5. Forholdet til lov om offentlige anskaffelser

Byrg Kompetanse AS er opprettet for å tjene allmennhetens behov. Selskapet skal ivareta samfunnsmessige behov fremfor juridiske personers eller enkeltpersoners interesser. Selskapet er da å betegne som et «offentligrettslig organ» som er omfattet av anskaffelsesregelverket, forutsatt at selskapet ikke samtidig «er av industriell eller forretningsmessig karakter». Virksomheten står i et avhengighetsforhold til NAV. Videre er formålet med opprettelsen av selskapet ikke primært av industriell eller kommersiell karakter. Virksomheten har ikke fortjeneste for eierne som formål. Disse forhold, og at selskapet har tydelig tilknytning til kommunen som kan øve innflytelse, gjør i sum gjør at offentlige innkjøpsregler antagelig kommer til anvendelse.

Årlig gjennomfører Byrg Kompetanse AS innkjøp av et ikke ubetydelig volum. Virksomheten hadde i følge årsregnskapet for 2016 varekostnader ca. 1,2 mill. kr. Tilsvarende tall for 2015 var ca. 2,1 mill. kr.

Bedriften anskaffer bl.a. innsatsfaktorer som trevarer til bruk i produksjonen og forbruksvarer som mat. Anskaffelsene opplyses årlig å være av en størrelse som gjør at nasjonal terskelverdi overskrides sett over et tidsrom av 48 måneder, jfr. FOA.

Åpen konkurranse om anskaffelsene skulle derfor ha vært kunngjort, og det innebærer brudd på loven og forskriften at så ikke har skjedd.

Imidlertid har så langt ingen tilbydere klaget over å være forbigått.

Det er heller ikke fremlagt anskaffelsesprotokoller som viser at Byrg Kompetanse AS har etterlevd anskaffelsesregelverkets grunnleggende prinsipper, slik disse følger av loven § 5. Disse gjelder for alle anskaffelser over kr. 100.000.-.

6.6. Kompetansebehov i virksomheten, slik bedriftsledelsen ser det

For å nå målene har selskapet behov for kunnskap og erfaring innenfor fire hovedområder:

- tilrettelegging, helse- og sosialfaglig kompetanse
- veiledning
- formidling, arbeidet med å få kandidater ut i jobb
- produksjon, for å kunne utføre de oppdrag som er nødvendige for å sikre en inntjening som holder virksomheten i økonomisk balanse

Styre: (Kompetanse / erfaring i parantes)

Styreleder Arne Hanssen (markedsføring, byggeledelse, styrearbeid)

Styremedlem Ingeløv Katarina Tronstad, kommunalt ansatt, (veiledning)

Styremedlem Sveinung Ørjasæter, (administrasjon, økonomi, markedsføring)

Styremedlem Steinar Magne Myrseth, representerer Sykkylven kommune, (salg møbler)

Styremedlem Anne Lise Aambakk Karlsen, (økonomi)

Styremedlem Gert Rietman, ansatt, (formidling)

Daglig leder: Stig Rennemo

Eierne har ikke utpekt valgkomite til forberedelse av valg av styre.

I april 2017 gjennomførte styret en **evaluering** av eget arbeid. Samtidig ble også kvaliteten på daglig leders arbeid vurdert av styret.

Det fremkommer at endrede rammevilkår de siste to årene har medført utfordringer. Styret betegner omstillingen som krevende og fremhever at endringene i kompetansesammensetting og bemanning har vært løst på en god måte. Styret er også tilfreds med utviklingen og resultatene, men peker på at selskapets nøkkelområder må ha fokus for å nå de strategiske mål.

Med flere bygdelag involvert i virksomheten etter hvert som selskapet ekspanderer vil daglig leders fokus på en samlende selskapskultur ved de ulike enhetene styrke selskapet.

6.7. Styrets strategiplan 2017 - 2020

Strategisk målsetting er å bli attraktiv og etterspurt som attførings- og produksjonsbedrift. I dette ligger også at Byrg skal være kjent for trygg og effektiv gjennomføring av det som leveres.

Når det gjelder prestasjonsmål har styret bl.a. fokusert på at bedriften skal ha kompetanse til å utvikle selskapet i takt med markedets behov og de tjenester som etterspørres.

Når det gjelder **etiske retningslinjer** så er disse en del av EQUASS-dokumentasjonen, jfr. ovenfor.

6.8. Stranda kommunes eierstyring og oppfølging av arbeidsmarkedsbedriften Byrg Kompetanse AS

Etter pkt. 2 i Reglement for formannskapet vedtatt av kommunestyret, revidert i KOM-sak 034/17 – 03.05.2017, er formannskapet i Stranda generalforsamling i Byrg Kompetanse AS.

Med denne fullmakten følger ansvaret for oppfølging av selskapet. Så lenge det ikke er utpekt en ansvarlig medarbeider for oppfølgingen av arbeidsmarkedsbedriften er det naturlig at denne oppgaven tilligger ordfører og rådmann.

Om Byrg Kompetanse AS heter det i **eierskapsmeldingen** spesifikt om kommunens eierstrategi:

«Eigarskapen er samfunnsøkonomisk motivert i tråd med vedtektsfesta formål»

Det blir stillet spørsmål om vedtektsfestet formål er tilstrekkelig dekkende for selskapets aktiviteter.

Som «Selskapet sine styringsdokument» er oppgitt aksjonæravtale. Slike avtale eksisterer ikke.

6.9. Kommunikasjon med eier

Styrets vedtatte strategi er videreformidlet til kommunen. Selskapet har ikke registrert at eieren har noen form for oppfølging av sitt eierskap til virksomheten.

Selskapet har heller ikke utarbeidet rutiner for rapportering til eierne av virksomheten.

Det er i 2016 og 2017 holdt to møter, hvorav det seneste var generalforsamling 19.06.2017 da styrets leder og daglig leder møtte.

Daglig leder har gitt informasjon om selskapet i gruppemøter i politiske partier, bl.a. i Senterpartiet.

Verken styret eller daglig leder har registrert at kommunen i 2014 har vedtatt en eierskapsmelding og har formulert en eierstrategi som også var ment å vedrøre Byrg Kompetanse AS. I den grad eierskapsmeldingen fra 2014 var ment å skulle angi eierstyringssignaler fra kommunen så har slike signaler ikke blitt kommunisert eller kommet frem.

Dette utdypes videre ved at eieren ikke har tilstrekkelig kunnskap om bransjeendringer som påvirker selskapets rammevilkår. At selskapsvedtektene ikke helt samsvarer med utviklingen blir et eksempel på at kommunikasjonen kunne ha vært mer fyldestgjørende.

Selskapet opplyser at bedriften fra 2018 vil oppfylle kravene til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, **HMS**.

6.10. Vurderinger

Byrg Kompetanse AS har et spesielt formål og eierens siktemål med selskapet er ikke de samme som for andre selskaper. Gjennom virksomhetens tilknytning til NAV stilles det både driftsmessige og organisatoriske krav som også eieren må ta hensyn til. F.eks. har eierne Stranda og Sykkylven kommuner derfor ikke økonomisk avkastning som en målsetting ved å eie dette selskapet.

Like fullt bør eierne gjennomføre **kontaktmøter** med selskapet for å informere om måloppnåelse og for å ta opp aktuelle problemstillinger knyttet til selskapet. Det er ikke lagt opp til at eierne mottar løpende rapportering fra selskapet og rutiner for dette kan innarbeides. Det samme gjelder regelmessige møter mellom selskapet og eierne.

Selskapet er ikke lenger kun en Vekst-bedrift innenfor en skjermet sektor. Dette får betydning for rammevilkår og utfordringer.

I hovedsak skjer **rapportering** knyttet til den årlige regnskapsrapporteringen i generalforsamlingen.

Forholdet til offentleglova må bli å vurdere utfra det forhold at selv om selskapet må konkurrere med private, så ligger selskapets primæraktivitet innenfor skjermet sektor.

7. Stranda Eigedomsselskap AS

7.1. Eierskapsmeldingen fra 2014

Kommunen har i 2014 vedtatt eierskapsmelding som gir generelle føringer, men som også spesifikt gjelder Stranda Eigedomsselskap AS.

Kommunens eierstrategi er i følge eierskapsmeldingen følgende:

- «Eigarskapet er finansielt motivert, dvs. samle likeeins teneste i spesialisert og effektiv driftsform.
- Kort- og langsiktig: Arbeide for å skaffe offentlege og private leigetakarar gode og rimelege leigealternativ, gjennom eigne eigedomar, innleigde eigedomar eller gjennom dotterselskap.
- Økonomisk sunn forvaltning av eigedomane, ta vare på verdiane gjennom godt vedlikehald, og dermed auka verdi og levetid på eigedomane».

Dette er det som kan spores i kommunens melding av 19.06.2014 som kommunens eierstrategi når det gjelder Stranda Eigedomsselskap AS.

Et tidligere forslag om «vurdering av det framtidige eigarskapet av desse eigedomane, dvs. at sal og evt. andre alternativ blir vurdert» var da tatt ut. Dette ble for øvrig begrunnet med at alt var utleid.

7.2. Selskapsforhold

Formålsbestemmelse i selskapsvedtektene, vedtatt i generalforsamling 24.11.2003:

- § 3: : «... kjøp, sal, forvaltning, drift, utvikling av bolig- og næringsbygg, offentlege bygningar og tomtareal. Selskapet kan og ta på seg oppdrag for andre».

Der er ikke dokumentert spesifikke beslutninger på eier- eller styrenivå av sentral betydning for selskapet.

Likevel er selskapet å betegne som en forretningsmessig samarbeidspartner for Stranda kommune. Gjennom sin posisjon og eierforholdene har selskapet visse iboende forutsetninger for å kunne yte bidrag til framhjelp av det lokale næringslivet. Som eksempel på prosjekt der selskapet er blitt benyttet som fasilitator kan nevnes opprettholdelse av lokalt vaskeri, Norsk Sjømat sin etablering, lokalisering av Mattilsynet, osv.

7.2. Ledelse

- styreleder Runar Paulsen er siv.øk. og senior rådgiver i PAB Consulting, 6001 Ålesund. Han er varamedlem til Ålesund kommunale Eiendom KF, styreleder i ca. 20 aksjeselskaper, medregnet de som inngår i konsernet Stranda Eigedomsselskap AS. Han er dessuten styremedlem i Vekst Ålesund AS.
- nestleder i styret, Svein Lunde, har relevant kunnskap og erfaring innenfor eiendomsforvaltning
- styremedlem Helene Osnes Rimstad er ansatt i Stranda kommune, Habilitering / rehabilitering
- Inger Abelsen er produksjonsarbeider
- Dag Bratseth er lokalpolitiker på Stranda

- Daglig leder er Ivar Jan Langlo som er handelsøkonom og med utdanning innenfor markedsføring med kompetanse innenfor allianse- og relasjonsbygging.

Det er gjennomgående styre. Styret er generalforsamling for selskapets datterselskaper.

Det har ikke vært reist spørsmål om styreinstruks.

7.3. Eierforhold til selskaper

Følgende eiendomsselskap er 100 % eid av Stranda Eigedomsselskap AS:

- Svemorka Næringsbygg AS
- Næringsfaghuset AS
- Stranda Næringsbygg 1 AS

Selskapene har samme vedtektsfestede formål som morselskapet, nemlig:

«Selskapet sitt føremål er kjøp, sal, forvaltning, drift, utvikling av bolig- og næringsbygg, offentlige bygninger og tomteareal. Selskapet kan og ta på seg oppdrag for andre.»

- Stranda Parkering AS (tidligere Svemorka Produksjonsbygg AS)

Vedtektsfestet formål:

«Selskapet sitt føremål er å etablere og drifte avgiftsbelagte parkeringsplassar».

Stranda kommune har satt av kr. 500.000.- til organisering og oppstart av ny virksomhet som gjelder parkering i Geiranger. Dette blir en videreføring av det tomme selskapet Svemorka Produksjonsbygg AS under nytt navn: Stranda Parkering AS. Kommunen har i denne forbindelse dialog med Roar Salen som er daglig leder i Ålesund parkering AS og Sunnmøre parkering AS. Kommunestyret har vedtatt at Stranda Eigedomsselskap AS skal eie parkeringsselskapet.

7.4. Driftsforhold

Virksomheten kan på overordnet nivå sees som todelt:

- en målsetting om en akseptabel boligmasse i alle deler av kommunen
- å bidra til næringsutvikling gjennom utvikling og forvaltning av eiendommer

Når det gjelder **leienivået** er basis er at det ved disponering av eiendommene skal kreves markedsleie. Denne skal reflektere det rådende, gjengse leienivået i markedet.

Stranda Eigedomsselskap AS stiller husvære til disposisjon for kommunen som er den som tildeler leieobjektene til den enkelte leier.

Selskapets forvaltning av utleieobjektene etter prinsippet om **gjengs leie** skaper et korrekt forhold også i skattemessig henseende. Utleie til reduserte priser ville kunne ha en utilsiktet skattemessig virkning.

Det er av betydning for selskapet at det hos eieren og andre er aksept for prinsippet om gjengs leie. Også med kommunen som leietaker i Øyna er leien satt utfra kommunens behov for lokalene. Leieavtalene er langsiktige. Men gjenspeiler i dag «gjengs leie».

Selskapet driver verdibevarende **vedlikehold**. På dette feltet har selskapet et relativt høyt ambisjonsnivå.

Objektene som utleies til **boliger** må ha en tjenlig standard for å imøtekomme behovet for å holde et forsvarlig kvalitetsmessig nivå på de enheter som leies ut, samt for å kunne opprettholde kravet om gjengs leie.

I forhold til leiere som er vanskelige betalere er strategien at det føres en dialog med vanskeligstilte der det er selve evnen til å betale som er årsak til betalingsmisligholdet.

For selskapets drift gjelder rent bedriftsøkonomiske prinsipp og opplegg.

Etter vedtektenes § 3 skal Stranda Eigedomsselskap AS også kunne «ta på seg oppdrag for andre».

Dette er gjort, men i noe mindre utstrekning. Det er f.eks. utført arbeid for Skinkehuset og Flyktningeboliger, jfr. eiendomsselskapet har to håndverkere ansatt.

Selskapet bekrefter at reglene om offentlige **anskaffelser** etterleves.

Eiendommene er betryggende **forsikret**. Det er ikke tegnet styreansvarforsikring i selskapet.

Selskapet har ikke uoppgjorte skatte- eller avgiftskrav.

Selskapet har mottatt pålegg fra brann- og el-tilsyn. Dette er forhold som etter det opplyste rettes opp etter hvert.

Sykefraværet er lavt. Langtidssykmeldt sluttet i september 2017.

Ledelsen har bekreftet at HMS-reglementet overholdes.

Selskapet driver ikke forurensende virksomhet, men leietakeres drift kan påvirke det ytre miljø.

7.5. Økonomiske forhold

Fra **regnskapet** hitsettes:

1.000 kr			Egenkapital i h.t.
<u>Driftsår</u>	<u>Driftsinnt.</u>	<u>Resultat</u>	<u>balanse pr. 31.12.</u>
2015	7.689	- 921	10.153
2016	8.147	26	10.169
2017 (foreløpige tall)	8.355	772	11.441

Av **økonomiske forpliktelser** på avtalemessig basis er nevnt styrebehandling av lån ca. kr. 60 mill. fra Sparebanken Møre og ca. kr. 1,5 mill. fra Husbanken.

Selskapet er refinansiert i løpet av de to seneste år.

Eieren tar ut utbytte av selskapet.

Selskapets revisor har utferdiget rene beretninger for de angjeldende år og nummererte brev er etter det opplyste ikke utferdiget.

I årsberetning av 08.05.2017 heter det bl.a. at næringslokalene «er nær 100 % utleigd». Selskapet er i gang med et «program for oppussing og oppgradering av boligmassa.»

7.6. Øvrige spørsmål vedrørende strategi

Under gjennomgangen er det til selskapet stillet en del spørsmål som selskapet har besvart separat:

1. Bør der være en plan som angir mål for energibruk i kommunale bygg ?

Svar: Forvaltninga av bygg som er lagt til Stranda Eigedomsselskap AS er styret i selskapet sitt ansvar. Stranda kommune bør ikkje formulere nokon eigarstrategi som set mål for energibruken i desse bygga, men overlet ansvaret for det til styret i selskapet.

2. Hva med strategier for å øke boligkapasiteten for særskilt vanskeligstilte ? Har kommunen eller styret hatt synspunkter på dette ?

Svar: Sett over tid er det ikkje eit opplevd behov for auka kapasitet. Dersom etterspurnaden over tid legg seg på eit høgare nivå vil styret vurdere å auke bustadkapasiteten.

3. Skal kommunen ha en strategi for utvikling / prosjektering av kommunale formålsbygg ?

- hvilke formål, hvilke utforming skal i så fall prioriteres, osv.

Svar: Dette er eit spørsmål som det er opp til Stranda kommune å svare på.

4. Bør det være vedtatt prinsipper for årlig avsetning av midler til verdibevarende vedlikehold ? Eller skal dette kun vurderes fra år til år ?

Svar: Nei. Budsjettering til vedlikehald skal vedtakast av styret for kvart einskild år.

5. Foreligger det etter Deres syn i dag en tilstrekkelig prinsippavklaring for utleie av kommunale eiendommer og forholdet til kravet om forretningsmessig drift ?

Svar: Ja. Eigedomane vert leigd ut til gjengs leige/marknadspris.

6. Burde det foreligge prinsipper for strategisk grunnerverv (kjøp og salg av eiendommer) i den hensikt å tilrettelegge for fremtidige formålsbygg og fremtidig steds- og samfunnsutvikling på Stranda ?

Svar: Nei.

7. Er det behov for at kommunen får vedlikehold av kommunale eiendommer særskilt rapportert, f.eks. pr. eiendom ?

Svar: Nei. Ansvaret for vedlikehald ligg til selskapet. Kommunen har ikkje etterspurt denne type rapportar.

7.7. Informasjonsutveksling vedrørende selskapets drift, strategiske spørsmål mv. som grunnlag for styringssignaler fra eieren

Selskapet møter og orienterer i generalforsamlingen. Ekstraordinær generalforsamling ble holdt 14. desember 2017.

I generalforsamlingen ble aksjekapitalen forhøyet med kr. 500.000.- ved nytegning og rettet emisjon til Stranda kommune. Andre saker ble ikke behandlet.

Styrets leder har direkte kontakt med ordfører når det gjelder selskapets virksomhet på overordnet nivå.

Kontakten erstatter langt på veg de formelle signalene fra eier og de formelle styringsdokumenter kunne antagelig ha vært satt bedre i system for å sikre dokumentasjonen. Ledelsen i Stranda Eigedomsselskap AS ser det som viktig for samarbeidet å ha også formelle styringsdokument i forhold til eier.

Bustadsosial melding er oppdatert i 2018 av kommunen og gir viktige signaler også til Stranda Eigedomsselskap AS. Meldingen ble den 05.04.2018 lovet tilsendt fra selskapet, men er ikke mottatt.

Bustadsosialt arbeid er omfattet av en statlig tilskottsordning for å forebygge og motarbeide mangel på boliger som ledd i handlingsplan mot fattigdom. Hovedmålsettingen er å styrke og utvikle de ordinære tjenestene i kommunene innen Arbeids- og velferdsforvaltningen, slik at disse bedre kan ta hånd om de vanskeligstilte på boligmarkedet, og da særlig ungdom og barnefamilier.

Det heter bl.a. i styrets årsberetning av 08.05.2017 for året 2016:

«Ein vurderer både kjøp og sal av bygg for å betre møte dei framtidige bustadbehov. Dette gjer ein i tett og god dialog med kommunen.»

8. Stranda Energi AS

8.1. Rammvilkår

Regelverket for energibransjen er både omfattende og spesielt.

Tidlig på 1990-tallet innførte energiloven et skille mellom konkurranseutsatt virksomhet (produksjon og omsetning) på den ene siden og monopolbasert virksomhet (bygging og drift av strømnnett) på den andre siden. Før denne loven hadde energiverkene monopol på kraftomsetning i eget område. Monopolet på omsetning med tilhørende oppdekningsplikt ble nå opphevet.

Energiverkene er i dag pålagt å stille nettet til disposisjon for leveranse til sluttbrukere fra andre kraftleverandører (leveringsplikt).

Energiloven er en rammelov. Sentrale virkemidler for lovens gjennomføring skjer ved omfattende bruk av forskrifter og konsesjoner med tilhørende vilkår. Den sentrale forskriften er

energilovforskriften 7. desember 1990 nr. 959, Forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m., med endringer som senest trer i kraft 01.03.2018.

Bestemmelser om kontroll av nettselskapenes **nettvirksomhet** er nedfelt i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 (kontrollforskriften) om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer.

Det nye regelverket medførte en endring i selskapets driftsvilkår. Tidligere ble kraftprisene fastsatt gjennom kommunale vedtak, gjerne i kommunestyret. I 1994 innførte NVE derimot et avkastnings-regime.

I 1997 ble det innført norm- og kostnadsbasert inntektsramme i 5 års-perioder, samtidig som det ble satt et tak på inntekten av nettariffen. Inntektstaket blir beregnet av brutto-verdier. I inntektsrammen inngår årlige **målinger av effektivitet**. KILE-ordningen (Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi) medfører at Stranda Energi AS får et fradrag i inntekten av nettariffen ved varslede utkoblinger og utkoblinger som følge av feil i nettet. I 2017 fikk selskapet betydelige KILE-kostnader grunnet kabelfeil.

Bl.a. dette viser at kravet til **kostnadseffektiv drift** er blitt av større betydning. Nettselskapene måles nå i sterkere grad på effektivitet. Både drifts- og vedlikeholdskostnader, kostnader ved kapitaltilgang, avskrivninger og kvalitet er faktorer som innvirker. Mange vil mene at dette gir større rettferdighet og forutsigbarhet .

Dermed blir det av betydning bl.a. at nettet er av best mulig kvalitet slik at det kan driftes på rimeligste måte. Stranda Energi AS sitt nett opplyses å være godt opprustet og vedlikeholdes etter en kontrollert plan.

8.2. Opplysninger om organisering

Formålsbestemmelsen i selskapsvedtektenes § 3 lyder slik:

«Føremålet til selskapet er:

- * å sørge for ei sikker og rasjonell energiforsyning*
- * å produsere og omsetje energi*
- * å arbeide aktivt for god ressursforvaltning*
- * å drive anna verksemd i samband med dette»*

Stranda kommunestyre er selskapets generalforsamling som er den øverste myndighet i et aksjeselskap.

Aksjeloven § 5-1 (1): "Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i selskapet."

En oversikt over rollene i selskapet går frem av **vedlagte organisasjonsplan, jfr. vedlegg**.

Bedriftens **forretningside** er i årsmelding for 2016 formulert slik:

«Stranda Energi skal vere områdekonsesjonær og drive ein stabil, sikker og effektiv elektrisitetsdistribusjon til kundar i konsesjonsområdet. Selskapet skal utvikle og drive fornybar kraftproduksjon samt tilby straum og relaterte produkt og tenester primært til kundar i eige nettområde.»

Styrets sammensetning:

- styreleder: Svein Rødal (tidl. nettdirektør Istad Kraft, Molde) (valgt des. 2016)
- nestleder: Hallvar Fjørstad (tidl. politiker, lang fartstid i styret)
- styremedlem: Randi Sæter, (ny 2017, ansatt i Byrg Kompetanse AS, medlem av Stranda **kommunestyre**) (valgt des. 2016)
- styremedlem: Torill Ansnes (medlem **kommunestyret** i Stranda), lang fartstid i styret
- styremedlem: Einar Arve Nordang (logistriksjef Orkla, Stabburet)(valgt des. 2016)
- styremedlem: Maren Ørjasæter Aaland (ansatt fylkesmannsembetet, utdanning) (valgt des. 2016)
- styremedlem: Dag Ronald Sylte (ansatterepresentant)

For styrets arbeid har styret den 03.04.2017 vedtatt egen **instruks**.

Om **utbyttepolitikken** heter det i instruksene:

«Styret fremmer årlig forslag til utbytte overfor generalforsamlingen. Forutsatt at hensynet til Selskapets finansielle stilling for øvrig ivaretas på en forsvarlig måte, skal dog styret slutte seg til det forslag som fremmes av eierrepresentantene i styret».

Styrets oppgaver overfor generalforsamlingen er også omtalt i instruksene. Tilretteleggelse av beslutninger om regnskap og andre saker er her nevnt. Det heter ellers at «Styremedlemmer, varamedlemmer og adm.direktør har rett til å vere til stades på møta til generalforsamlinga. Styreleiar og adm. direktør har plikt til å vere til stades på generalforsamlinga med mindre det ligg føre gyldig forfall».

Det er ikke nevnt at kommunestyrets representanter i styret i h.t. forvaltningslovens § 6 pkt. e) vil være inhabile til å delta i generalforsamlingen.

Styreinstruksene nevner heller ikke noe om selskapsinformasjon, utenom de formelle generalforsamlingsdokumenter, som skal / bør gis til eier fra de møtende fra selskapet.

Virksomheten sysselsetter jevnt over 18 **ansatte**. I forhold til de ansatte / **HMS** er sykefraværet er lavt, med et gjennomsnitt på 2,2 % de siste 5 åra, og i 2017 var sykefraværet på 1,5 %. Bonusordninger ble avskaffet i 2012. Bedriftens HMS-reglement overholdes og oppdateres jevnlig. Det har de seneste årene ikke forekommet alvorlige arbeidsulykker som har rammet de ansatte.

Styreleder og administrerende direktør har i fellesskap selskapets signatur, jfr. vedtektenes § 9. Signaturberettiget kan etter loven f.eks. pantsette fast eiendom.

De mest sentrale stillingene i selskapet som **organisatorisk** forbindes med selskapets drift er:

- styreleder og daglig leder
- økonomisjef, markedssjef og nettsjef (teknisk sjef / vedlikehold av nettet)

8.3. Forhold relatert til selskapets drift

Selskapets formelle rapportering gjennom årsmelding og regnskap fremstår som utfyllende og god. Informasjonen til publikum er også godt dekket opp gjennom foretakets hjemmeside på nettet.

Selskapet er **områdekonsesjonær** for bygging og drift av strømmettet i Stranda kommune, for distribusjon av elektrisk energi. Konsesjonen ble fornyet i 2018.

Stranda Energi AS sine **forretningsområder** (målt i omsetning) er

- omsetning av elektrisk kraft	andel ca. 37,5 %
- produksjon av kraft	andel ca. 37,5 %
- drift av strømmettet	andel ca. 20,0 %
- fiber	andel ca. 5,0 %
	<u>100,0 %</u>

Stranda Energi AS, marked, leverer strøm til et større antall nettkunder i Stranda.

Elektrisk kraft selges til kunder over hele landet.

Stranda Energi AS har konsesjon på 3 kraftverk med en samla effekt på ca 15 MW, dette gir en samla årsproduksjon på ca 65 GWh. Selskapet har 3 konsesjonssøknader til behandling hos OED for bygging av småkraftverk

Omsetningen av produsert kraft og krafthandel for øvrig gjennomføres i samarbeid med Markedskraft AS, Arendal.

Fibernettet som Stranda Energi AS eier leies ut til Tafjord Marked AS som er innholdsleverandør til sluttbruker for bedrifter og private.

Stranda Energi AS kjøper pålagte oppgaver innenfor DLE (lokalt el-tilsyn) fra Elsikkerhet Møre AS som Stranda Energi AS er medeier i.

Gjennom **Nettalliansen** er Stranda Energi AS en del av et samarbeid mellom 46 nettselskaper som har gått sammen om tekniske løsninger, innkjøp og dataløsninger. Et slikt samarbeid er i dag en nødvendig forutsetning for mindre nettselskaper. Datasamarbeidet oppfyller også kravene til kontroll m.v. i forhold til beredskapsforskriften. (Forskrift fra 2012 om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen).

Samarbeidet innen Nettalliansen bidrar også med innføring av de nye personvernreglene (GDPR).

Selskapet opplyser at drifta er innrettet etter selskapets vedtekter.

Selskapet driver ikke forurensende virksomhet, men har likevel tatt forholdsregler for å hindre utslipp av olje fra større trafoer.

Ekstern rådgivning er i hovedsak kun knyttet til prosjekt, f.eks. nyanlegg hvor det skal bygges linje eller kabel. På planlegging og prosjektering av linjebygging har Stranda Energi AS

rammeavtale med konsulentfirmaet Jøsok Prosjekt AS. Innen fiber benyttes Relacom AS som har spesialisert seg på teletekniske infrastrukturtjenester til bl.a. bedrifter.

Selskapet har ingen uoppfylte pålegg fra offentlige instanser.

8.4. Strategiarbeid

Rammevilkårene som angis av NVE tilsier nye krav til selskapsmessig og funksjonelt skille, noe som følger av de endringer i energiloven som skal tre i kraft fra 2021. Bakgrunnen er at nettvirksomhet er et naturlig monopol, og nettselskapenes kunder kan derfor ikke selv kan velge nettselskap. Det er derfor behov for å beskytte kundene, slik at de ikke betaler mer enn nødvendig for nettjenestene, bl.a. fordi det kan foretas krysssubsidiert mellom monopolvirksomheten og den konkurranseutsatte delen av virksomheten.

Nærmere om hvilke krav lovendringen innebærer vil bli klarere når tilhørende sentrale forskrifter til loven på dette punkt blir utarbeidet og vedtatt.

Stranda Energi AS har i denne forbindelse intensjon om å slå sammen sin **nettvirksomhet** med Mørenett AS. Mørenett AS er et resultat av en tidligere fusjon mellom nettvirksomhetene i Tafjord Kraftnett AS og Tussa Nett AS. Planen om fusjon var et resultat av en strategiprosess som pågikk siste halvår av 2017.

I denne forbindelse ble det i selskapet nedsatt en egen **strategigruppe** til å se på fremtidige og nye forretningsområder i Stranda Energi AS. En fusjon kunne ha medført at antall årsverk i virksomheten ble redusert til 4-5 personer.

Arbeidsgruppa består av styrets leder og et styremedlem, administrerende direktør, markedssjef og en fra de tillitsvalgte, foruten innleid konsulenthjelp for tilrettelegging og styring av prosessen.

Stranda kommune er ikke direkte representert i gruppa fordi kommunen er representert i selskapet gjennom styremedlemmer valgt i generalforsamlingen.

Strategigruppa har i styresak 23-17 lagt frem sine foreløpige anbefalinger om veien videre. Denne kan i følge gruppa gå ut på følgende:

«Stranda Energi AS kan enten bli aksjeeier i Mørenett eller eventuelt selge nettvirksomheten til Mørenett. Mørenett kan gi bedre og mer forutsigbar avkastning (utbytte/verdiøkning) for nettvirksomheten enn bidraget fra nettvirksomheten i Strajda Energi AS. Stragegigruppa er foreløpig av den oppfatning at eierskap i Mørenett kan være mest hensiktsmessige modell, men dette er en sak som må avtales nærmere med eier».

I styresak nr. 2-18 ble prosessen mot Mørenett AS stanset, med tanke på at selskapet skal arbeide for en løsning som innebærer selskapsmessig skille innen dagens Stranda Energi AS.

Det fremgår at eieren skal orienteres om vedtaket.

8.5. Økonomi, regnskap, fremtidsutsikter

Selskapet har en effektiv økonomistyring og er bl.a. bevisst på valg av bankforbindelse når det gjelder lånevilkår. I 2014 vant Nordea et anbud når det gjaldt bankforbindelse. Selskapets faste eiendommer er pantsatt til sikkerhet for lån i banken.

Stranda Energi AS sine utbyggingsprosjekt er kapitalkrevende og medfører store behov for lånefinansiering. Lånevilkårene står som regel i sammenheng med risiko og betjeningsevne og finansieringsinstitusjonene vurderer av samme grunn bedriftens egenkapitalsituasjon.

Selskapet bekrefter at reglene om offentlige anskaffelser etterleves. Gjennom samarbeidet med Nordvestkjøp foretas det innkjøp av materiell som avropes mot rammeavtaler som går over 2 + 2 år. I dette samarbeidet deltar også Istad, Mørenett, Sykkylven Energi AS, Nordvestnett og Stranda Energi AS.

Forsikringer er tegnet hos KLP forsikring etter anbud gjennom Norsk Kraftmegling som forsikringsmegler. Dette inkluderer styreforsikring, mens biler er forsikret hos Møretrygd. Årsoverskott etter skatt utgjorde i 2016 kr. 6.958.260.-

Utbytte ble i 2017 utbetalt med kr. 6 mill.

Revisor har bekreftet at generelle kommentarer og merknader/rettinger etter revisjon blir tatt opp i egne notat til selskapet slik at nummererte brev etter revisorloven kap. 5 ikke har vært grunnlag for å sende.

Virksomheten vurderer de til enhver tid gjeldende rammevilkår som den mest sentrale faktor for selskapets forutsetninger for **videre drift**. Det foreligger imidlertid ikke forhold som tilsier at driftsforutsetningene for et selvstendig selskap totalt sett vil bli svekket. Dagens perspektiv gir gode utsikter til en lønnsom og fremtidsrettet drift, gitt den rette organisering mv.

Årsresultatet for 2017 er forventet å bli om lag på samme nivå som for året før.

Det er Stranda kommune som er eier av fallrettene i Fausa Kraftverk og Stranda Energi AS leier fallrettene av Stranda kommune. I januar 2017 ble det signert ny fallrettsavtale med Stranda kommune. Denne avtalen er basert på resultatene ved Fausa Kraftverk.

8.6. Styringssignaler fra eieren

Ordfører (og representanter fra kommuneadministrasjonen) representerer eierkommunen i løpende dialog med selskapet utenom generalforsamlingene. Overfor Stranda Energi AS skjer dette i ikke ubetydelig omfang

Et kanskje overflødig, men nyttig spørsmål kan i denne sammenheng være:

Hvordan bør ordføreren / kommuneadministrasjonen gjøre seg kjent med hva kommunen egentlig mener om de ulike spørsmål i / om selskapet? I hvilken grad bør ordføreren i forkant drøfte temaene for generalforsamlingene inngående med andre politikere?

Der er ikke tatt slike beslutninger på eier- eller styrenivå av sentral betydning for selskapet.

I **eierskapsmeldingen** fra 2014 er følgende angitt som Stranda kommunes eierstrategi overfor selskapet:

«Eierskapet er finansielt og samfunnsøkonomisk motivert i tråd med vedtektsfesta formål.

Langsiktig – Utvikling og verdiauke av foretaket med hovudkontor på Stranda

Kortsiktig – Utbytte til Stranda kommune. Storleik tema i dialogmøte og generalforsamling.»

Eierens representanter ser at en langsiktig og forutberegnelig utbyttepolitikk er nødvendig også for selskapet. Det anses som positivt at kommunen på kortere sikt synes å ha muligheter for å komme ut av Robek-registeret. Det vil øke kommunens økonomiske handlegfrihet, noe som også vil berøre selskapet.

Eier ser videre behovet for å balansere kommunens **krav på utbytte** med selskapets økonomiske behov for å løse sine oppgaver. Ny 22 kV linje til Grande i Geiranger, bygget og idriftsatt i 2016, var en betydelig investering.

For Stranda Energi AS foreligger det ikke en nedtegnet og vedtatt utbyttepolitikk. Styret har i samråd med eieren løpende kommet med tilrådinger som generalforsamlingen har til nå har godkjent uendret.

8.7. Kontakten med eierens representanter

Generalforsamling ble holdt 21.06.2017. Styreleder og daglig leder i Stranda Energi AS møtte og redegjorde.

Det er innarbeidet regelmessig, åpen og uformell dialog med representantene fra eieren som er Stranda kommune. Dette gjelder som regel ordfører, rådmann/økonomisjef og eventuelt teknisk sjef (Einar Lied). Dialogen skjer i en god atmosfære.

Det nedtegnes ikke formelle referat fra kontaktmøtene. Tilbakemeldingene fra eier er også uformelle.

I tidsrommet januar – februar 2018 har det f.eks. vært drøftet planer hos Stranda Energi AS for utbygging, nyinvesteringer når det gjelder strømmettet. Dette kan også gjelde forsterkinger av eksisterende nett.

I disse uformelle samtalene er det prinsipielt ingen avgrensning mot tema som kan være relevante. Slik blir også rammevilkår, økonomiske og regnskapsmessige forhold mv. også drøftet.

Det er lagt opp til kontaktmøte i mai 2018. Tema da vil være økonomi i forhold til tekniske planer og investeringsbudsjett.

Nytt møte i styret vil finne sted 1. juni 2018, og det er etter årshjulet for styremøter satt opp 3 møter siste halvår av 2018 der m.a. budsjettet blir behandlet i desembermøtet.

Hvert kvartal holdes et møte med kommunens tekniske etat for å samkjøre og utveksle informasjon om bl.a. planlegging. Slike aktiviteter er nødvendige av hensyn til en rasjonell planlegging.

9. Sammenfatning – til oppfølging

Undertegnede har i 2018 etter oppdrag fra kontrollutvalgssekretariatet gjennomført en kontroll med kommunestyrets eierskapsutøvelse i tre kommunalt heleide bedrifter. Kontrollen er konsentrert om perioden 2016 - februar 2018.

Ved en eierskapskontroll som denne er det som utgangspunkt det naturlig å klargjøre de **rollefordelinger** som må gjelde i forholdet mellom aksjeeierne og ethvert styre / daglig leder i et aksjeselskap.

Det er styret som etter aksjeloven § 6-12 har det overordnede ansvaret for at

- virksomheten er forsvarlig organisert, f.eks. at ansvarslinjene er klare, kontrollrutinene tilstrekkelige og personalet faglig kompetent til å utføre sine oppgaver
- selskapet har en forsvarlig internkontroll
- det er lagt til rette for forsvarlig varsling mv.

Med sine rettigheter kan og bør aksjonæren utøve eierinnflytelse eller eierstyring, men denne form for påvirkning må holdes adskilt fra forvaltning av selskapet som hører under styret.

Etter det som er kommet frem som et resultat av den gjennomgang som er foretatt synes det å være grunnlag for følgende konklusjoner:

9.1. Generelt

1. Basert på den mottatt informasjonen er det undertegnedes vurdering at eierskapsutøvelsen på de fleste områder er blitt gjennomført i samsvar med kravene i aksjeloven, kommunestyrets vedtak og forutsetninger, samt etablerte normer for god eierstyring.
2. Eierskapskontrollen etterlater det hovedinntrykk at Stranda kommune generelt har et bevisst forhold til sitt eierskap i de tre gjennomgåtte selskaper. Eieren har klare forventninger i form av strategier og mål for selskapene og styrene i selskapene har stort sett oppfattet de målene som gjelder.
3. På overordnet nivå synes ordfører og rådmann å være generelt velfungerende kommunikasjonskanaler i den løpende kontakt mellom eier og selskap. Mer detaljerte forhold er ikke undersøkt.
4. Bevissthet omkring eierstyring er imidlertid ikke alltid det samme som aktiv eierstyring i alle ledd.
For eksempel er det vanskelig å se hvordan kommunestyrets eierskapsmelding fra 2014 er blitt anvendt i praksis overfor det enkelte selskap. Det reflekteres ingen klar fokus fra selskapene på de signaler som eierskapsmeldingen fra 2014 skulle målbære.
Undertegnede er kjent med at kommunen er nær ved å ferdigstille en oppdatert eierskapsmelding og går derfor ikke nærmere inn på meldingen fra 2014.
Men det kan utarbeides klarere retningslinjer for bruk av en eierskapsmeldingen. Etter en tid blir slike føringer i motsatt fall gjerne lett oversett i det praktiske.
5. Når det gjelder **dialog** mellom selskapet og aksjeeier kan følgende nevnes:
I tillegg til dialogen med kommunen i generalforsamlingen bør også selskapets styre oppmodes om å legge til rette for at kommunens representanter kan kommunisere med

selskapet også utenfor generalforsamlingen. Slik vil styret få bedre kunnskap om hvilke forhold vedrørende selskapet som aksjeeiere er særlig opptatt av. På sin side vil kommunen få kjennskap til problemstillinger hos selskapet som kan være av betydning for rette valg når det gjelder eierstrategi.

6. Når det gjelder **etisk regelverk** og **samfunnsansvar** bør selskapenes eier påse at styret utarbeider et etisk regelverk som ikke gir et svakere vern enn de etiske retningslinjene som gjelder for ansatte i Stranda kommune. Eieren Stranda kommune bør følge opp at selskapene ivaretar sitt samfunnsansvar.
7. Alle selskapene har opplyst at de overholder bestemmelsene om helse, miljø og sikkerhet, HMS, jfr. arbeidsmiljøloven § 3-1.
8. Det gjennomføres bare mer tilfeldig og ikke systematisk folkevalgtopplæring i forhold til eierskapsinteressene.
9. På tidspunktet for undersøkelsen var Stranda kommunes prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper nedfelt i **eierskapsmeldingen av 2014** som er omtalt ovenfor. Det er ønskelig at den nye meldingen som nå rulleres vil ha et noe klarere utformet budskap for eierstyring av det enkelte selskap.

9.2. Byrg Kompetanse AS

1. Når det gjelder Byrg Kompetanse AS er den eierstrategien som disse målbærer forankret i vedtak i formannskapet. For Stranda Egedomsselskap AS og Stranda Energi AS så har ordfører og rådmann sine overordnede styringssignaler fra kommunestyret.
2. Byrg Kompetanse AS eies sammen med Sykkylven kommune som i 2017 kjøpte ca. 0,7 % av aksjene i selskapet for kr. 10.000. Det ble samtidig forutsatt «at Sykkylven kommune får eit styremedlem i selskapet». En slik forutsetning har karakter av en aksjeeieravtale mellom eierne.
I Stranda kommune sitt regnskap for 2016, note 5, er samlede aksjer i Byrg Kompetanse AS nedskrevet til balanseverdi kr. 1.-. Dette står således ikke i forhold til reell verdi.
3. Svakest kontroll med eierinteressene i de kontrollerte selskapene synes kommunen å ha hatt nettopp når det gjelder Byrg Kompetanse AS. Dette har antagelig sammenheng med at investeringene i selskapet ikke vil gi avkastning i form av utbytte, at viktige elementer i formål og drift ligger litt på siden av det rent forretningsmessige, f.eks. forholdet til spesielle tiltak.
4. Et eksempel på behov for utvidet dialog gjelder utformingen av vedtektenes formålparagraf. Denne vedtas etter aksjeloven av generalforsamlingen som tilføyde endringer så sent som 19.06.2017. Likevel mener selskapet at vedtektene ikke er i takt med dagens utfordringer i selskapet. Det anbefales derfor at partene vurderer disse forholdene.
5. Ledelsen vektlegger relevant og balansert kompetanse i forhold til de utfordringer som ligger i selskapet. Trolig er en valgkomite et velegnet redskap for å finne frem til hensiktsmessige valg av styrekandidater. Også ledelsen selv deler dette synet. Også Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) anbefaler at selskaper bør ha en valgkomite og at denne bør vedtektsfestes. Det heter at «Flertallet i valgkomiteen bør være uavhengig av styret og øvrige ledende ansatte.»
6. Styret fremhever krevende omstillingsperiode over to år som ledd i å tilpasse seg omgivelsenes rammebetingelser. Det sees få spor av eierkommunenes konkrete medvirkning i prosessen. I eierskapsmeldinga fra 2014 står det at kommunen skal gi «tydelege signal på kva som vert forventa av verksemda». Utarbeiding og formidling av slike signaler er ikke satt i system og det er naturlig å spørre om det bør gjøres.

7. Det må anses også som et eieranliggende at bedriften etterlever det regelverk som følger av lov om offentlige anskaffelser. Enten innkjøpssamarbeid eller kompetanseheving er naturlig å nevne.

9.3. Stranda Eigedomsselskap AS

1. Det er god dialog mellom selskapet og eieren. Dette gjelder også forhold som klart berører strategiske spørsmål av viktighet. Det kan vurderes hvordan denne kontakten kan settes i system med tanke på dokumentasjon av denne form for eierstyring, herunder rapportering.
2. Styret har profesjonell ledelse og ellers god kompetanse. Løsningen med gjennomgående styre synes å være hensiktsmessig.
3. Nødvendige offentligrettslige godkjenninger til å utøve håndhevingsmyndighet i forhold til forskrift om offentlig parkeringsgebyr vil være aktuelt når ny virksomhet startes.
4. Selskapet vurderer eierens føringer som sentrale faktorer for selskapets forutsetninger for videre drift. Tydelige styringssignaler er derfor av betydning.

9.4. Stranda Energi AS

1. Selskapet og eier kan vurdere i hvilken utstrekning den uformelle løpende dialogen bør formaliseres av hensyn til dokumentasjon, gjennomsiktighet og muligheter for etterfølgende kontroll opp mot politiske vedtak.
2. Det synes naturlig at eier på formell måte blir løpende delaktig i de viktigste strategiprosesser selskapet, herunder som følger av endringer i rammevilkår, eksempelvis kravene til at nettselskap skal skilles ut i egne selskaper som ikke drives med annen virksomhet.

10. Rådmannens kommentarer

Rapporten ble ved epost av 04.05.2018 oversendt rådmannen for mulige merknader.

I epost av 08.05.2018 skriver rådmannen:

«Viser til førespurnad om eventuelle merknader til rapporten, jfr. kommuneloven § 77 nr. 6. Viser også til vår møte av 26 april der vi hadde ein samtale ikring tema for selskapskontrollen.

Eg har ingen ytterlegare kommentarar eller innspel til det som kjem fram i rapporten.

Med venleg helsing

Åse Elin Hole
Rådmann»

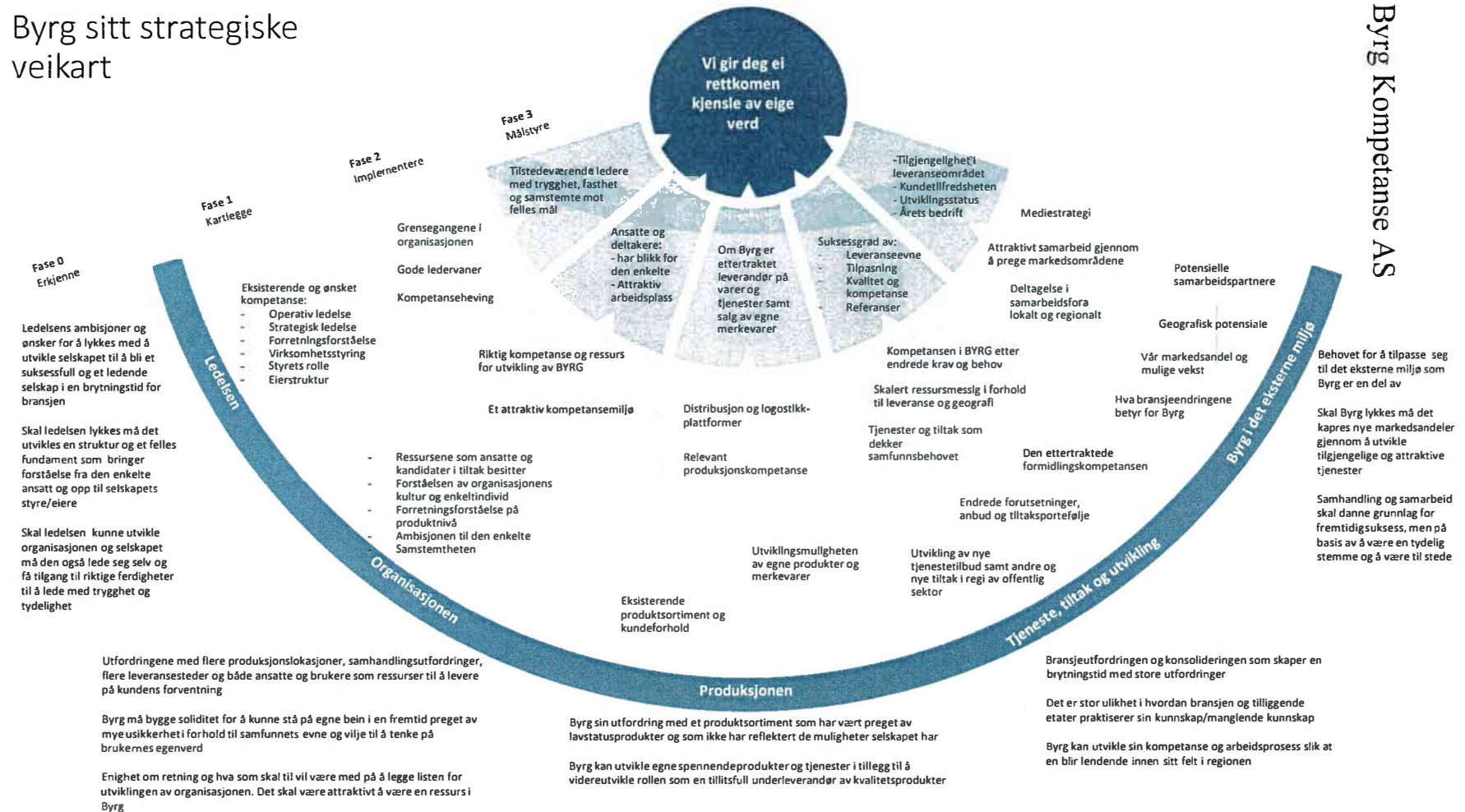
Rapporten fremsendes gjennom kontrollutvalgssekretariatet, SKS IKS.

Sykkylven, 04. mai 2018 / 08. mai 2018

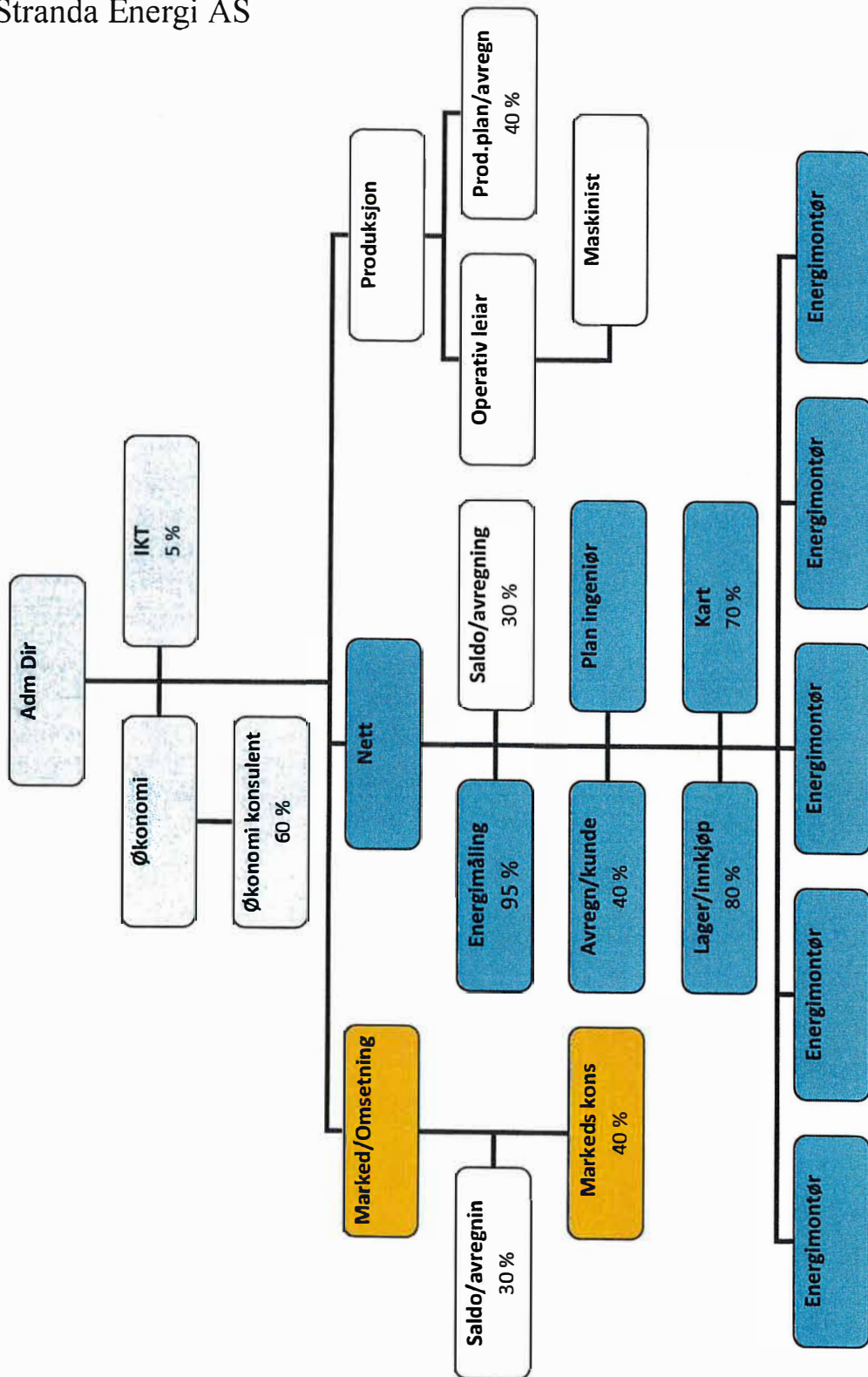
Kjetil Kvammen

VEDLEGG

Byrg sitt strategiske veikart

Stranda Energi AS

**Sak 13/18 - Ny handsaming av sak 05/18 – Årsrapport 2017
Skatteoppkrevjaren i Stranda kommune – utset frå førre møte.**

Bakgrunn:

SAK 05/17

Årsrapport 2017 Skatteoppkrevjaren i Stranda kommune.

Saksdokument frå kontrollutvalsekretariatet datert 12.04.2018

Innstilling datert 12.04.2018 frå kontrollutvalsekretariatet.

På bakgrunn av ovanståande legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Leiar Inge Gjærde fremma på vegne av kontrollutvalet fylgjande utsetjingsforslag:

Saka blir utsett til neste møte i kontrollutvalet den 14.mai 2018. Kontrollutvalet ynskjer at rådmann/økonomisjef gir ei orientering om rapportens punkt 4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Saka blir utsett til neste møte i kontrollutvalet den 15. mai 2018. Kontrollutvalet ynskjer at rådmann/økonomisjef gir ei orientering om rapportens punkt 4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leira
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat.